Jaarverslag 2021
Het tweede online jaar

Stichting Platform Islamitische Organisaties Rijnmond

Het 2e online jaar

Bezoekadres: Weena 690
3012 CN Rotterdam
Postadres: Postbus 3031
3003 AW Rotterdam
Nederland

Tel: +31 (0)10 466 69 89

Website: www.spior.nl
E-mail: info@spior.nl

Inhoudsopgave

1. Voorwoord 4
2. Projecten 5
   2.1 Corona en moeilijk bereikbare groepen 6
   2.2 Ouderdom komt met Vragen 8
   2.3 Islamitisch Vormingsonderwijs 9
   2.4 Jongeren en Verkiezingen 10
   2.5 Vaders Onder Druk 11
   2.6 Informeel Islamitisch Onderwijs 12
   2.7 Geestelijke Verzorging 13
   2.8 Taalplan 14
   2.9 Contactpuntfunctie 17
   2.10 Vrouwelijk Leiderschap in Moskeeën 18
   2.11 Dementie 20
3. Nevenactiviteiten 21
4. Bijlagen 22
   I. Samenstelling bestuur 2021 22
   II. Samenstelling staf 2021 23

1.Voorwoord

De titel van dit jaarverslag geeft de kern van dit afgelopen jaar weer; wederom gebeurde veel online. Niet alleen binnen SPIOR als organisatie, maar ook in onze projecten en met betrekking tot onze samenwerkingen.
De lessen uit 2020 werden hierbij opgepakt en met flexibiliteit en doorzettingsvermogen hebben wij samen met al onze vrijwilligers weer veel Rotterdammers, en dan specifiek zij die een afstand hebben tot de reguliere instanties, bereikt.

In dit jaarverslag nemen wij u mee langs de projecten die wij in 2021 uitgevoerd hebben, de samenwerkingen die wij hadden en de onderzoeken waaraan wij deelnamen.
Eerlijkheid gebiedt hierbij te zeggen dat we gepast trots zijn op hetgeen wij dit jaar hebben gedaan. Of we nu kijken naar onze inzet in alle corona gerelateerde activiteiten, zoals onze campagne om mensen te informeren over vaccineren, het de-escaleren van de corona-rellen en het bereik onder eenzame ouderen. Of dat we kijken naar de maatschappelijke meerwaarde met betrekking tot de verkiezingen, het vormingsonderwijs, emancipatie en de extra ondersteunende handen die wij op zoveel plekken hebben geboden. We hebben als SPIOR en samen met onze maatschappelijke partnerorganisaties veel gerealiseerd.

Voor mij als directeur-bestuurder was dit mijn eerste half jaar bij SPIOR. Een half jaar waar ik met plezier en dankbaarheid op terugkijk en waarin ik tegelijkertijd veel mogelijkheden en groeikansen heb gesignaleerd. Daar zullen wij ons in het komende jaar dan ook verder op richten; verbinden en vernieuwen.

Met daarbij, net als in het afgelopen jaar, altijd de focus op Rotterdam, haar inwoners en de maatschappelijke kwesties die spelen.

Ik dank u via deze weg voor uw steun aan onze projecten en wens u veel leesplezier.
We hebben veel met elkaar bereikt.

Met vredige groet,

Nourdin El Ouali,
Directeur-bestuurder SPIOR

2. Projecten

2.1 Corona en moeilijk bereikbare groepen

In navolging van 2020 hebben wij in 2021 ook weer meerdere projecten uitgevoerd om moeilijk bereikbare groepen te begeleiden en ondersteunen ten tijde van de pandemie.

Jongeren en Rellen

Naast het expliciet de-escaleren en tegengaan van geweld ook ten tijde van de avondklok, heeft SPIOR ontzettend veel werk verzet ten aanzien van de *bredere* groep 'moeilijk bereikbaren'. Zo is er in dit kader een anti-coronabrigade opgezet die zich heeft toegelegd op het informeren van jongeren over de risico's van corona, de richtlijnen van het RIVM en het aansporen niet op straat te blijven rondhangen.

Verspreiding van Informatie

Ook heeft SPIOR op dit punt de informatieoverdracht van het RIVM mogelijk gemaakt middels diverse filmpjes in de zes meest voorkomende talen in onze achterban (Nederlands, Engels, Turks, Arabisch, Urdu en Bosnisch). Deze filmpjes (die bij wijzigingen van het beleid telkens werden geüpdatet) werden via Whatsapp verspreid. Zo werden expliciet *die* groepen bereikt die voor reguliere instanties en langs mainstreamkanalen onbereikbaar blijven. Ook sociale media als YouTube, Facebook en Instagram werden ingezet. Tot slot zijn er in samenwerking met andere instanties en de gemeente verschillende livestreams georganiseerd.

Steunpakketten

Daarnaast hebben wij middels vrijwilligers geïsoleerde ouderen gericht opgezocht om hen te voorzien van zowel de informatie van het RIVM als van voedselpakketten, omdat velen van hen letterlijk de deur niet uitkwamen en helaas geen netwerk kennen voor hulp.

Eenzaamheid onder Ouderen

De schrijnend toegenomen eenzaamheid onder ouderen met een migrantenachtergrond heeft ertoe geleid dat wij ons bestaande project 'Ouderdom komt met Vragen' voor de duur van een jaar hebben geïntensiveerd, om zo meer ouderen te koppelen aan vrijwilligersmaatjes.

Vaccinatiebereidheid

Bovendien hebben wij ons (in samenwerking met SKIN Rotterdam) gericht op de vaccinatiebereidheid binnen de migrantengemeenschappen middels informatievoorziening voor mensen met een taalachterstand, voorlichting (o.a. in moskeeën), gesprekken en online campagnes.

Samen met SKIN hebben wij een campagneteam opgezet dat 'dichtbij' onze doelgroepen staat. Vervolgens zijn wij in de wijken de dialoog aangegaan met onze doelgroepen, hebben we ondersteuning geboden en gezorgd voor 'laagdrempelige' mogelijkheden om te vaccineren, zoals de prikbussen van de GGD die bij moskeeën komen.

Kerngegevens

Doelstelling	Betrokken jongeren weerhouden van rellen, armoede en eenzaamheid tegengaan, informatie verspreiden en vaccinatiebereidheid verhogen.
Financiering	Gemeente Rotterdam en ‘Steunpakket Sociaal en Mentaal Welzijn en Leefstijl’ van VWS.
Bereik	Alle leeftijden.
Resultaat	Ondersteuning bij voedseltekort, koppelingen met maatjes, verhoogde vaccinatiebereidheid, dialoog en informatievoorziening.

2.2 Ouderdom komt met Vragen

Levensvragen en vragen omtrent zingeving raken ieder mens. Zeker wanneer er sprake is van verminderde gezondheid, ouderdom, verlieservaringen, rouwverwerking, eenzaamheid en sociaal isolement. Bij migrantenouderen spelen daarbij bovendien nog heimwee en vervreemding mee. Om te voorkomen dat deze groep in een mentaal en sociaal isolement raakt, is het tijdig signaleren van cruciaal belang.

Het project 'Ouderdom komt met Vragen' gaat sociaal isolement van migrantenouderen tegen, vergroot hun zelfredzaamheid en ondersteunt bij zingevings- en levensvragen. SPIOR zet de bewezen effectieve methodiek MOTTO in: ouderen worden gekoppeld aan getrainde vrijwilligers die kennis hebben van hun religieuze en culturele identiteit.

In het project wordt samengewerkt met 'Coalitie Erbij'. Zij selecteerden de inzet van SPIOR in de bestrijding van sociaal isolement en eenzaamheid van migrantenouderen als één van de tien 'best practices' in Rotterdam.

Kerngegevens

Doelstelling	Sociaal isolement van migrantenouderen tegengaan, hun zelfredzaamheid vergroten en ondersteuning bieden bij zingeving en levensvragen.
Financiering	Programma 'Rotterdam Ouder en Wijzer'.
Bereik	Migrantenouderen Rotterdam.
Resultaat	Verbetering kwaliteit van leven migrantenouderen.

2.3 Islamitisch Vormingsonderwijs (IVO)

Sinds 2009 wordt het godsdienstig en humanistisch vormingsonderwijs op openbare basisscholen landelijk georganiseerd en bekostigd. SPIOR draagt zorg voor de landelijke uitvoering van het 'Islamitisch Vormingsonderwijs (IVO)' en heeft daartoe vakleerkrachten in dienst.

In samenwerking met deskundigen hebben we een methodiek ontwikkeld voor kinderen die opgroeien in een pluriforme samenleving; kennismaking met verschillende levensbeschouwingen en religies en het bevorderen van onderling begrip, respect en verdraagzaamheid staan hierin centraal.

Afgelopen jaar zijn tevens de eerste verkennende stappen gezet om ook op het voortgezet onderwijs islamitisch vormingsonderwijs te realiseren, in lijn met de andere denominaties.

Kerngegevens

Doelstelling	Verzorgen van levensbeschouwelijk onderwijs (islamitisch) in het openbaar primair onderwijs.
Financiering	Ministerie van OCW.
Bereik	Islamitische scholieren.
Resultaat	Voorzien in de levensbeschouwelijke behoeftes van leerlingen in het openbaar primair onderwijs.

2.4 Jongeren en Verkiezingen

De gemeente Rotterdam heeft SPIOR verzocht om in aanloop naar 15 maart 2021 een project te lanceren in het kader van 'jongeren en de Tweede Kamerverkiezingen'. Het doel van dit project was het politiek interesseren en laten stemmen van jongeren in het algemeen en specifiek die jongeren die nauwelijks tot niet geïnteresseerd zijn in of betrokken zijn bij politiek. Dit project was vanwege de coronapandemie en de toen geldende maatregelen volledig digitaal.

SPIOR heeft samen met de Borrelnootjez, een Rotterdamse cabaretgroep, een live programma op hun Youtube kanaal gemaakt waarin de verkiezingen en het nut van stemmen besproken werd met een oud-Kamerlid.
Daarnaast hebben we met de Borrelnootjez een komische video gemaakt waarin enkele vooroordelen over het stemmen, zoals het idee dat het haram zou zijn (religieus gezien niet toegestaan), ontkracht worden.

Kerngegevens

Doelstelling	Jongeren motiveren om politiek betrokken te zijn en om te stemmen.
Financiering	Gemeente Rotterdam.
Bereik	De liveshow is 20.000 keer bekeken, de comedy video 63.000 keer.
Resultaat	Grote zichtbaarheid onder een lastig te bereiken doelgroep.

2.5 Vaders onder Druk

In het vervolg op de werkgroep 'Stop Geweld tegen Vrouwen' hebben wij in samenwerking met Dona Daria, Emancipator en SKIN het project 'Vaders onder Druk' opgezet. Dit project bood vaders uit Rotterdam een uitlaatklep voor het omgaan met stress en spanning door hen de mogelijkheid te bieden om in een veilige omgeving hun ervaringen en zorgen te delen en hen te ondersteunen in het ontwikkelen van positieve gedragsalternatieven.

Hiermee anticipeerden wij op zowel de behoefte van mannen uit Rotterdam, zoals gebleken uit het onderzoek van de werkgroep, alsmede op de toegenomen signalering van huiselijk geweld door stichting Veilig Thuis, het toegenomen aantal belletjes naar de kindertelefoon (40%) en de volgestroomde vrouwenopvangcentra.

Met dit project realiseren we bewustwording op het gebied van genderstereotypering en daarmee de rolverdeling in huis. Door mannen te helpen de druk die zij ervaren te verlagen, nemen zelfsabotage, agressie en geweld af waardoor een veiliger thuissituatie voor het gezin ontstaat.

Kerngegevens

Doelstelling	Vaders een uitlaatklep bieden om zo te zorgen voor een stabielere thuissituatie.
Financiering	Oranjefonds via landelijk plan Emancipator, Laurensfonds, Gemeente Rotterdam en eigen bijdragen SKIN en Dona Daria.
Bereik	Vaders van kinderen tussen de 0-18.
Resultaat	Deelnemers leren omgaan met stress en veranderen hun kijk op traditionele rolpatronen waardoor stress afneemt en de onderlinge betrokkenheid in het gezin toeneemt.

2.6 Inventarisatie en verbetering informeel islamitisch onderwijs

Duizenden kinderen krijgen iedere week Koran- en taalonderwijs in moskeeën, bij stichtingen en verenigingen. Dit onderwijs speelt een belangrijke rol in de (levensbeschouwelijke) vorming van de islamitische jeugd. Deze lessen worden niet zelden vormgegeven door vrijwilligers.

In september 2019 ontstond er grote ophef naar aanleiding van berichtgeving in de media over verschillende misstanden binnen deze vorm van onderwijs. Zowel het pedagogische als het didactische klimaat werden genoemd. De zorgen hebben ook betrekking op de thema's radicalisering en polarisatie.

Omdat er weinig feitelijke informatie beschikbaar was, hebben de gemeente en het Rijk opdracht gegeven een inventarisatie te maken voor de regio Rotterdam-Rijnmond. Daarnaast wordt er in de tweede fase van het project ingezet op professionalisering van de stof, de docenten en de organisatie.

Als gevolg van de coronapandemie is de voortgang van het project enkele malen onderbroken en is het geheel, inclusief de trainingen van docenten, doorgelopen tot eind 2021.

Kerngegevens

Doelstelling	Inventariseren en verbeteren van het informeel islamitisch onderwijs.
Financiering	Gemeente Rotterdam en het ministerie van SZW.
Bereik	Achterban moskeeën.
Resultaat	Rapport ‘Quickscan inventarisatie informeel islamitisch onderwijs’ (eerste fase).

2.7 Geestelijke Verzorging

Sinds 1 januari 2019 zijn er extra middelen beschikbaar gekomen vanuit het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (via Netwerk Palliatieve Zorg Rotterdam) om inschakeling van geestelijke verzorging in onder meer de thuissituatie te realiseren voor bepaalde netwerken.

Het gaat om personen die vallen in de categorie vijftigplussers in de thuissituatie en patiënten in de palliatieve fase, en hun naasten, met een zingevingsvraag. SPIOR is voor de islamitische gemeenschap de organisatie die gekwalificeerde geestelijk verzorgers uitzendt.

Naast het beantwoorden aan de behoefte van consulten wordt er door SPIOR meegedraaid in de multidisciplinaire overlegvormen in de eerste lijn en wordt er bij- en nascholing verzorgd voor zorgverleners, welzijnswerkers en vrijwilligers.

Kerngegevens

Doelstelling	Geestelijke bijstand verlenen aan vijftigplussers in de thuissituatie en patiënten (en hun naasten) in de laatste levensfase.
Financiering	Centrum voor Levensvragen Rotterdam.
Bereik	Moslimgemeenschap Rotterdam.
Resultaat	Het verlenen van geestelijke bijstand.

2.8 Taalplan

Binnen dit project faciliteren wij laagdrempelige, kwalitatief goede taallessen in een bekende veilige omgeving zonder hoge kosten of drempels voor deelnemers. Dit doe wij door middel van het werven, matchen en ondersteunen van taalvrijwilligers voor groepen en individuen.

Dit project richt zich specifiek op Rotterdammers die de Nederlandse taal nog niet machtig zijn, en dan met name diegenen die om financiële of procedurele redenen geen gebruik kunnen maken van het reguliere aanbod, of die via onze lessen gestimuleerd worden om door te stromen naar het reguliere aanbod. In de praktijk betreft het vooral eerste en tweede generatie migranten die moeite hebben met de Nederlandse taal, vaak zijn het mensen die analfabeet of laaggeletterd zijn en die nooit een vreemde taal hebben geleerd, of voor wie het Nederlands gewoon erg ingewikkeld is.

Wij werken binnen dit project samen met SKIN, Samen 010 en MARA.

Kerngegevens

Doelstelling	Taalles voor Rotterdammers die de Nederlandse taal niet machtig zijn.
Financiering	Gemeente Rotterdam.
Bereik	Niet vermogende Rotterdammers die niet of nauwelijks Nederlands spreken.
Resultaat	250 deelnemers.

2.9 Contactpuntfunctie

Steeds vaker verricht SPIOR additionele werkzaamheden die worden ingegeven door de actualiteit. Onder andere de avondklok, coronarellen en islam-gerelateerde thematiek zorgen voor toenemende werkzaamheden en de behoefte vanuit de gemeente om hierin de samenwerking met SPIOR te zoeken.

Om deze samenwerking te intensiveren en verder uit te breiden is het project 'contactpuntfunctie' opgezet, in beginsel voor de duur van een jaar. Deze functie richt zich op de aansturing van projecten in het kader van maatschappelijke dynamiek; inventarisatie van de interne en externe communicatiebehoefte; het opstellen van protocollen op crisismomenten (voor SPIOR, haar achterban en met overheid); periodiek overleg met zowel achterban als overheid en derden en het bieden van ondersteuning aan de interne senior communicatiemedewerker.

MPO
Monitor Politieke Ontwikkeling

Kerngegevens

Doelstelling	Samenwerking tussen overheid en SPIOR bevorderen op basis van de actualiteiten en aan islam gerelateerde vragen.
Financiering	Gemeente Rotterdam.
Bereik	Islamitische gemeenschap, gemeente Rotterdam, lokale overheid en partnerorganisaties.
Resultaat	Anticipatie op actualiteiten en een goede onderlinge samenwerking.

2.10 Vrouwelijk Leiderschap in Moskeeën

Binnen de islamitische leer is de rol van vrouwen binnen moskeeën breed te interpreteren. Deze brede, doch in de praktijk vaak beperkende interpretatie komt mede doordat er in de Koran geen richtlijnen voor vrouwelijk leiderschap worden gegeven. Besturen houden hierdoor vaak vast aan de visie dat vrouwen niet bij het gebed van de mannen mogen zijn noch enige moskeeplicht hebben en daarom ook geen rol van betekenis binnen de moskee kunnen vervullen.

Zowel in Marokko als in Turkije hebben vrouwen jaren geleden onder de respectievelijke titels ‘murshidah’ en ‘vaize’ de mogelijkheid gekregen lezingen te geven en tot moskeebesturen toe te treden. Dit is zelfs wettelijk door de ministeries van Godsdienstzaken vastgesteld. Vrouwen mogen hierdoor alle taken vervullen binnen de moskee met uitzondering van het voorgaan in het rituele gebed.

In Nederland zijn er in de afgelopen jaren enkele vrouwen officieel in deze rollen aangesteld. De invulling hiervan is echter voor veel moskeebesturen nog volledig onbekend terrein. Dit maakt dat zowel huidige (mannelijke) bestuurders als potentiële vrouwelijke bestuurders huiverig zijn om deze verandering aan te gaan.

Met ‘Vrouwelijk Leiderschap in Moskeeën’ stimuleren Fikr Consultancy en SPIOR de Nederlandse moskeeën om te professionaliseren, toegankelijker en weerbaarder te worden.

Kerngegevens

Doelstelling	Moskeebesturen trainingen op maat bieden ter professionalisering en om toegankelijker en weerbaarder te worden .
Financiering	Gemeente Rotterdam.
Bereik	Moskeebesturen en vrouwen die meer willen leren/weten over bestuursmogelijkheden.
Resultaat	Dialoog, bewustwording en professionalisering.

2.11 Oudere Migranten met Vergeetachtigheid of Dementie

SPIOR nam deel aan dit tweejarig onderzoek naar de wijze waarop hulpverlening aan kan sluiten op de wensen en behoeften van oudere migranten en hun naasten. Het doel hierbij was het verbeteren van signalering en ondersteuning door een vernieuwde werkwijze en het bieden van hulp in een eerder stadium aan migrantenouderen met (signalen van) dementie.

Vanuit ons project ‘Ouderdom komt met Vragen’ namen wij deel aan deze onderzoeksgroep. Wij voerden dit project uit voor en met mensen uit de wijken Feijenoord en Delfshaven.

De resultaten van dit project zijn door Hogeschool Rotterdam als volgt verwoord:

- Ontwikkelt signalerings- en ondersteuningsnetwerken voor migrantenouderen met (signalen van) dementie;
- Methode voor vroegsignalering en ondersteuning van migrantenouderen met vergeetachtigheid of dementie;
- Advies voor aanpassing Zorgstandaard Dementie en zorgpaden van dementieketens;
- Een lespakket voor opleidingen gezondheidszorg en sociaal werk en bijscholingen voor zorg- en welzijnsprofessionals.

Dit project was een Rotterdam-brede samenwerking met SOL Rotterdam, Laurens, Kenniscentrum Zorginnovatie, Hogeschool Rotterdam, Movisie, MOB Rotterdam-Rijnmond en Alzheimer Nederland Rotterdam.

3. Nevenactiviteiten

- Coalitie Erbij; werkgroep Lerende Praktijk ‘Migrantenouderen en Eenzaamheid’;
- Rapport ‘Omvang en karakter van de maatschappelijke activiteiten van levensbeschouwelijke organisaties (lbo’s) in Rotterdam’.
  SPIOR verleende haar medewerking (samen met MARA, SKIN, Samen 010 en Convent van Kerken) aan dit onderzoek van het Jonker-Verwey instituut waarin zij kijken naar de rol van lokale lbo’s in het leven van Rotterdammers;
- SOAR-project ‘Verbeterde bescherming van gebedshuizen binnen Europa’.
  SPIOR maakt onderdeel uit van de vijftig afgevaardigde Europese religieuze leiders, managers van religieuze instellingen en rechtshandhavers die aangesloten zijn;
- Penvoerder voor andere islamitische koepelorganisaties binnen Nederland met betrekking tot landelijke actualiteiten;
- Kartrekker voor het onderzoek naar de realisatie van een Islamitische Begraafplaats binnen Rotterdam;
- Onderdeel van de Vier Musketiers, een overleg van verschillende besturen van maatschappelijke organisaties binnen Rotterdam;
- Aanbieder van mediatrainingen voor aangesloten organisaties;
- Organisator van BHV- en EHBO-trainingen voor aangesloten organisaties.

4. Bijlagen

Bijlage I - Samenstelling bestuur 2021

Het bestuur van SPIOR is het hoogste orgaan binnen de organisatie. Het bestuur wordt daarin geadviseerd door de Raad van Aangeslotenen (RvA), waarin de aan SPIOR gelieerde organisaties zijn vertegenwoordigd.

Voorzitter:	Dhr. Z. (Zakaria) Chiadmi
Secretaris:	Mw. M. (Melek) Erdoğan
Penningmeester:	Dhr. M.H. (Mohammed Hasham) Hussain
Lid:	Mw. M. (Mariem) Amzaiab
Lid:	Dhr. M.E. (Muhammed Emin) Akbulut
Lid:	Dhr. H. (Houssain) Oumansour
Lid:	*Dhr. E.M (Ehab Mohamed) Osman*

Bijlage II - Samenstelling staf 2021

De dagelijkse leiding van de organisatie ligt in handen van de directeur die in de uitvoering wordt bijgestaan door de staf. Deze staf bestaat uit beleidsmedewerkers en consulenten die onder andere het contact met de doelgroepen onderhouden en activiteiten uitvoeren. Naast een secretarieel en administratief medewerker kent de organisatie tot slot ook specifieke projectmedewerkers. De personele bezetting werd in 2021 gevormd door:

Directeur (vanaf 1-7-2021)
Dhr. N. (Nourdin) El Ouali

Directeur (tot 1-7-2021)
Landelijke coordinator IVO (vanaf 1-7-2021)
Dhr. M. (Mohamed) Bouimj

Landelijke Coordinator IVO (tot 1-7-2021)
Consulent
Dhr. M. (Mohamed) Laziz

Medewerker IVO
Mw. S. (Siham) Harcha

Projectmedewerker IVO
Mw. A. (Ayten) Kaymakci

Consulent (tot 1-11-2021)
Dhr. Y. (Yusuf) Cicek

Allround projectmedewerker
Mw. B. (Bilhan) Inan

Beleidsadviseur
Dhr. J. (Joram) van Klaveren

Beleidsadviseur (vanaf 1-5-2021)
Mw. G. (Gerlinde) Bouwman

Stichting Platform
Islamitische Organisaties
Rijnmond

SPIOR

Stichting Platform Islamitische Organisaties Rijnmond Weena 690
3012 CN Rotterdam Postbus 3031
3003 AW Rotterdam
Tel.: 010 - 466 69 89
www.spior.nl
info@spior.nl